

הכנסת העשרים וארבע

יוזמים : חברי הכנסת מאיר יצחק-הלוי
מירב בן ארי
מיכל שיר סגמן
יעל רון בן משה
צבי האוזר
רות וסרמן לנדה

פ/24/2652

הצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון – חשיפת פרטי מידע של מנוי ברשת תקשורת אלקטרונית),
התשפ"ב–2021

הוספת פרק ב1 1. בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965¹, אחרי סעיף 11 יבוא:

"פרק ב1: חשיפת פרטי מידע של מנוי ברשת תקשורת אלקטרונית

הגדרות 11א. "מבקש" – אדם הטוען כי תוכן שהועלה לרשת תקשורת אלקטרונית, או הפצתו, מהווים כלפיו עוולה או הפרה לפי חוק זה;

"מנוי" – מי שהשתמש בשירותיו של ספק השירות;

"ספק שירות" – מי שמספק שירותים ברשת תקשורת אלקטרונית, לרבות שירותי גישה, תקשורת, אחסון, חיפוש והפצת מידע;

"פרטי מידע" – אחד או יותר מהפרטים המפורטים להלן לגבי זהותו של מנוי, שהמנוי מסר לספק שירות: שמו המלא, מענו, מספר הזיהוי שלו, שם חברה ומספר הרישום של חברה;

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 240.

"רשת תקשורת אלקטרונית" – רשת האינטרנט
וכן כל רשת תקשורת ציבורית אחרת
שיקבע שר המשפטים, בהתייעצות עם שר
התקשורת ובאישור וועדת החוקה, חוק
ומשפט של הכנסת";

"השר" – שר המשפטים.

חובת סודיות 11.ב. ספק שירות לא יגלה פרטי מידע של מנוי שלו או מידע שיש בו כדי לזהותו, אלא אם כן המנוי נתן לכך הסכמה מדעת או אם ספק השירות נדרש לכך לפי הוראות כל דין או לפי צו של בית משפט.

פנייה מוקדמת לספק שירות 11.ג. (א) מבקש רשאי לפנות לספק שירות לפני הגשת בקשה לבית המשפט כאמור בסעיף (11.ד), ולהודיע על כוונתו להגיש לבית המשפט בקשה לחשיפת פרטי מידע של המנוי.

(ב) הודיע המבקש לספק השירות על כוונתו כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ספק השירות למנוי, ככל שהדבר ניתן, ויבקש את הסכמתו למסור למבקש את פרטי המדינה אודותיו המצויים ברשות הספק; הודעה כאמור תימסר למנוי בהקדם האפשרי.

(ג) הסכים המנוי שיימסרו פרטי המידע שלו, יודיע על כך בכתב לספק השירות בתוך שבעה ימים מיום קבלת ההודעה והספק יעבירם למבקש בהקדם האפשרי; לא מסר הודעה כאמור, רשאי המבקש לפנות לבית המשפט כאמור בסעיף 11.ד.

בקשת חשיפה 11.ד. (א) סבר אדם כי תוכן שהועלה לרשת תקשורת אלקטרונית או הפצתו בה מהווים כלפיו עוולה או הפרה של חוק זה, רשאי הוא לפנות לבית המשפט בבקשה שיורה לספק השירות לחשוף את פרטי המידע של המנוי שהעלה או הפיץ את התוכן האמור (להלן – בקשת חשיפה).

(ב) הומצאה הבקשה לספק שירות, יודיע על כך למנוי בתוך שלושה ימים מיום המצאתה ויעביר לו העתק ממנה בדרך שיקבע השר.

(ג) בתגובתו לבית המשפט יודיע ספק השירות אם איתר את פרטי המידע של המנוי, וכן אם הודיע לו על דבר הגשת הבקשה.

זכות להתנגד לבקשה
11ה. (א) המנוי רשאי, בתוך 20 ימים מיום שהודיע לו הספק על הגשת הבקשה, להודיע לבית המשפט על הסכמתו לבקשה או על התנגדותו לה, בלי לחשוף את זהותו.

(ב) התנגדות המנוי לחשיפת פרטיו, כאמור בסעיף קטן (א), לא תכלול טענות שביסוסן כרוך בזיהוי המנוי.

חשיפת פרטי מנוי 11ו. (א) בית המשפט ידון בבקשת החשיפה על יסוד הבקשה וההתנגדות, ככל שהוגשה, ואולם בית המשפט לא יקבל טענות של המנוי, אם השתכנע כי זכותו של המבקש לטעון כנגדה תפגע אם לא תיחשף זהות המנוי, בין היתר בשל העדר חקירה נגדית.

(ב) הוכח להנחת דעתו של בית המשפט כי הבקשה הוגשה בתום לב ועל מנת לאפשר למבקש להגיש קובלנה או תביעה לפי חוק זה, וכי קיים חשש ממשי, בהתבסס על ראיות לכאורה שהציג המבקש, שהתוכן שלגביו הוגשה הבקשה מהווה עבירה או עוולה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט להורות על מסירת פרטי המידע של המנוי.

ד ב ר י ה ס ב ר

כחלק מההתפתחות הטכנולוגית, בשנים האחרונות הפך האינטרנט לאמצעי נגיש ויעיל לתקשורת, לאיסוף מידע ולפרסומו, ומשמש זירה להבעת דעות ולהשתתפות בשיח הציבורי כמעט בלא מגבלות. אחד ממאפייני האינטרנט הוא האפשרות להתבטא באופן אנונימי, מאפיין שטומן בחובו יתרונות וחסרונות כאחד. כפי שקבע בית המשפט העליון ברע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי.טי.סי החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ (ניתן ביום 25 במרס 2010) (להלן – פרשת רמי מור), בזכות להתבטאות אנונימית מגולמות שתי זכויות יסוד חשובות: הזכות לחופש ביטוי והזכות לפרטיות. האנונימיות מאפשרת לאדם להימנע מחשיפת פרטיו האישיים אם אינו מעוניין בכך, ולעיתים כשלעצמה מאפשרת את התבטאותו של אדם שיעדיף שלא להתבטא אם לא יוכל להתבטא באנונימיות. עם זאת, אין לראות באינטרנט עיר מקלט המאשרת ביצוע מעשי עוולה או הפרת זכויות בלי לתת על כך את הדין. כנגד הזכות להתבטא ולפעול באופן אנונימי עומדת זכותו של מי שסבור כי ניזוק מתוכן שפורסם לפנות לערכאות למיצוי הדין ולאכיפת זכויותיו (כמו הזכות לשם טוב) כשם שהיה זכאי לכך בזירה שאינה וירטואלית.

בפרשת רמי מור נקבע כי בדין הישראלי אין מסגרת דיונית מתאימה לחשיפת זהותו של גולש אנונימי באינטרנט, וכי לשם כך נדרשת הסדרה חקיקתית מפורשת. בעקבות הפרשה נדחות בקשות רבות לחשוף פרטי גולש אנונימי ואנשים שסבורים כי נפגעו מפרסום באינטרנט אינם יכולים להגיש תביעה בשל עוולה מכוח חוק איסור לשון הרע כיוון שאין את מי לתבוע.

נוכח האמור, מוצע כי אדם הטוען כי תוכן שהועלה לרשת תקשורת אלקטרונית, או הפצתו, מהווים כלפיו עוולה או הפרה לפי חוק איסור לשון הרע, יהיה רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לחייב את ספק האינטרנט לחשוף את פרטי האדם שפרסם את התוכן הפוגע לכאורה. טרם הליך מסוג זה, רשאי הנפגע לפנות ישירות לרשת התקשורת ולבקש ממנה לברר אם המנוי מסכים לחשוף את פרטיו. אם ישנה הסכמה, ההליך המשפטי לחשיפה יתייתר והנפגע יוכל להמשיך בהליך משפטי רגיל לפי חוק איסור לשון הרע. אם מפרסם התוכן מסרב למסור פרטיו, אזי יוכל הנפגע לפנות לבית המשפט בבקשה לחשוף את הפרטים.

כך נשמר האיזון בין הזכות לפרטיות לזכות לחופש הביטוי – ספק אינטרנט לא יגלה פרטי מידע של מנוי שלו ללא הסכמתו. אולם, רק במקרים בהם בית המשפט מפעיל שיקול דעת וקובע כי קיים חשש ממשי להפרה של חוק לשון הרע ופגיעה באדם, יוכל לחייב את חשיפת פרטי המפרסם.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת זבולון אורלב (פ/18/2476).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בטבת התשפ"ב (06.12.2021)